

UCHWAŁA Nr 82/XIV/2024
RADY GMINY STAROŻREBY
z dnia 30 grudnia 2024 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w zw. z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) w zw. z art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) oraz na podstawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Staroźreby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Przedłożony do uchwalenia Radzie Gminy Staroźreby dokument pn. „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok” (dalej jako „Program”) oparty jest na wytycznych zawartych w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami nadmienionych wyżej ustaw - do kompetencji rady gminy należy uchwalenie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Na finansowanie ww. Programu przeznaczone zostaną środki, które stanowią dochody Gminy Staroźreby z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Mając na uwadze wspólne źródło finansowania, zbliżony interdyscyplinarny zakres działań, adresatów planowanych działań oraz kompleksowe podejście do prowadzenia działań o charakterze terapeutycznym, informacyjnym, edukacyjnym i profilaktycznym odnoszącym się do przeciwdziałania uzależnieniom oraz towarzyszącym im patologiom społecznym, celowe jest uchwalenie wspólnego Programu tworzącego spójną politykę samorządową wobec uzależnień i związanych z nimi problemami.

Program zostanie opublikowany w BIP oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Staroźrebach.

Załącznik do uchwały

Nr 82/XIV/2024

Rady Gminy Staroźreby

z dnia 30 grudnia 2024 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok

I. WSTĘP

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Od 2022 roku samorzady są zobowiązane do uwzględnienia kwestii uzależnień behawioralnych w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zestaw zachowań i czynności, których notoryczne powtarzanie może przerodzić się w uzależnienie behawioralne, rozrasta się od momentu wyodrębnienia tej grupy zaburzeń. Do najczęstszych uzależnień od wykonywanych czynności zaliczają się uzależnienia od:

1. internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, telewizora, hazardu;
2. jedzenia, zdrowego jedzenia i stylu życia, odchudzania;
3. troski o sylwetkę, ćwiczeń fizycznych, opalania, makijażu i troski o wygląd, zabiegów medycznych i kosmetycznych.

Notoryczne powtarzanie tych zachowań można uznać za uzależnienia behawioralne. Specyficzną cechą jest fakt, że pacjenci dotknięci uzależnieniami behawioralnymi nie są w stanie opanować potrzeby ich powtarzania. Są to więc zachowania natrętne, niekiedy o podłożu nerwicowym, zaburzające prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka, często oddziałujące destrukcyjnie. Zbiór poniższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Staroźreby. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowią poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwania cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. Gmina Staroźreby prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Wśród najważniejszych aktów prawnych regulujących kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu należy wymienić:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1670 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 799 z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 z późn. zm.);
8. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Gminy w Staroźreby.

Gmina Staroźreby posiada możliwość korzystania z usług i zasobów wymienionych dalej instytucji, organizacji i agend rządowych i samorządowych, służących bezpośrednio lub pośrednio rozwiązywaniu problemów alkoholowych i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staroźrebach;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach,
- Punkt Konsultacyjny,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji w Staroźrebach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
- Szkoły i placówki oświatowe,
- Instytucje kultury.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 r., zwanego dalej „Programem”, wykorzystano dane z przeprowadzonej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz aktualnych potrzeb i problemów wynikających z informacji z placówek oświatowych w gminie Staroźreby, z informacji od Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Posterunku Policji, a także z badań ogólnopolskich.

Dane zawarte w raportach z ostatnio realizowanych badań ogólnopolskich pokazują m. in., że:

- alkohol jest zdecydowanie najczęściej używaną substancją psychoaktywną przez polską młodzież (najpopularniejszym napojem alkoholowym jest piwo, a najmniej wino);
- chociaż raz w ciągu swojego życia piło 80% 15-16 latków, 92,8% piło 17-18 latków, wśród 15-16 latków ani razu nie upiło się 66,7%, natomiast 17-18-latków 43,4%;
- częste picie alkoholu (głównie piwa) deklarowało ok. 46,7% 15-16 latków i ponad 76,1% 17- 18 latków;
- nikotyna jest drugą co do stopnia rozpowszechnienia substancją psychoaktywną używaną przez młodzież szkolną;
- ok. 49,9% 15-16 latków przynajmniej raz w życiu wypaliło papierosa, natomiast 17-18 latków 65,5%;
- palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechniane wśród dziewcząt, jak i wśród chłopców;
- trzecim najczęściej używanym przez młodzież rodzajem substancji psychoaktywnych są przetwory konopi – marihuana lub haszysz. Szacuje się, że ok. 21,4% młodzieży 15-16 letniej i 37% młodzieży w wieku 17-18 lat próbowało przynajmniej raz w życiu tych substancji, a około 10-15% używa tych narkotyków stosunkowo często (przynajmniej raz w miesiącu);

- ☑ młodzież szkolna w Polsce stosunkowo często sięga po leki psychotropowe (np. leki nasenne, uspokajające) bez zalecenia lekarza, dotyczy to ok. 17% 15-16 latków i ok. 18% 17-18 latków, przy czym wskaźniki używania tych leków są mniej więcej dwukrotnie wyższe wśród dziewcząt;
- ☑ rosnącym problemem jest używanie nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy”, chociaż używanie tych substancji jest niższe niż przetworów konopi;
- ☑ wśród uczniów 15- 16 latków „dopalaczy” używało 5,2%, 17-18 latków 5,3% używało „dopalaczy”.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Staroźreby, a szczególnie do konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Działania ujęte w Programie realizowane będą przez Wójta Gminy Staroźreby, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostki organizacyjne gminy, parafie, instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne, a także podmioty wyłonione w otwartych konkursach ofert oraz w formie umów/umów zleceń.

Nikotyna wśród dzieci i młodzieży

Aż 23 % z badanych respondentów przyznało, iż przynajmniej raz w życiu zapaliło papierosa. Większa część z nich po raz pierwszy spróbowała nikotyny w wieku 16-18 lat. Do zapalenia papierosa dochodzi najczęściej na imprezie może to wynikać z chęci zaimponowania rówieśnikom bądź starszym znajomym. 1,5% badanych pali papierosy codziennie. Pałacy ankietowani deklarują, iż w ciągu miesiąca wypaliło mniej niż jedną paczkę papierosów, co może być spowodowane okazjonalnym paleniem np. na imprezach. Niepokojący jest fakt, iż aż 18% badanych dostało pierwszego papierosa od znajomych co może świadczyć o tym, że było to spowodowane presją z ich strony. Wpływ na to czy dzieci i młodzież kiedykolwiek zapaliła papierosa może mieć wpływ sytuacja w domu i to czy domownicy palą. Aż w 37,5% respondenci przyznają, że domownicy nie kryją się z paleniem papierosów, co jest złym przykładem dla młodszych. Tylko nieznacznie ponad połowa badanych sądzi, iż palenie wśród rówieśników jest spotykane „raz na miesiąc”, co można uznać ze rzadkie zjawisko, 9% ankietowanych jest codziennie świadkiem takiego zachowania. Niepokojący może być również fakt, że aż 72,5% nie myśli o negatywnych skutkach palenia papierosów. Najczęstsze choroby wskazywane przez respondentów to: choroby układu oddechowego, rak przetyku czy też choroby skóry.

Narkotyki wśród dzieci i młodzieży

W drugiej części ankiety skupiono się na zebraniu danych, dzięki którym możliwa będzie analiza dzieci i młodzieży pod kątem problemu z narkotykami. Prawie 60% badanych uważa, iż narkomania jest ważnym problemem społecznym, alarmującym sygnałem jest fakt, że 35% ankietowanych nie wie czy to ważny problem. Przesłanką do takiego myślenia może być niski stopień tego problemu w gminie lub też brak świadomości o konsekwencjach związanych z zażywaniem narkotyków. **Kolejnym niepokojącym sygnałem jest to, że aż 21% respondentów słyszała lub zna osoby, które zażywają narkotyki, dopalacze lub inne leki mające właściwości odurzające.** Tylko w 7,5% była to osoba z klasy. Pozytywną kwestią jest to, że aż 78,5% ankietowanych nigdy nie dostało propozycji wzięcia narkotyku, a 16,5% nawet gdy odmówiła tej propozycji nie miała z tego powodu negatywnych konsekwencji. Aż 16% jest przekonana, że ktoś z bliskich lub znajomych ma lub miał kontakt z narkotykami oraz 12,5% nie potrafi tego jednoznacznie określić. Najczęściej po raz pierwszy badani próbowali tych substancji

w domu bądź na wagarach. Kolejnym pozytywnym sygnałem może być to, że tylko 5,5% po zażyciu po raz pierwszy narkotyków spróbowała ponownie. W ciągu ostatnich 12 miesięcy 11% ankietowanych przyznało, że miało kontakt z narkotykami w większości przypadków była to marihuana lub haszysz. **Niepokojącą kwestią może być to, iż 29% badanych uważa narkotyki za atrakcyjne dla młodych ludzi, prawdopodobnie dostrzegają oni chwilowe pozytywne skutki, a nie dostrzegają negatywnych konsekwencji zażywania takich substancji.**

Przemoc wśród dzieci i młodzieży

Trzecia część ankiety dotyczyła problemu przemocy. Optymistyczne jest to, że aż 92% badanych dzieci i młodzieży wie do kogo zwrócić się w szkole w przypadku doświadczenia przemocy fizycznej. 95% ankietowanych deklaruje, iż nie doświadczyło przemocy psychicznej bądź też fizycznej. Dzięki tym odpowiedziom można stwierdzić, iż ta kwestia stanowi bardzo mały bądź znikomy problem. Zdecydowana większość również wie, gdzie zgłosić przypadek przemocy psychicznej w szkole/domu. Korzystny wpływ ma na to nauka na ten temat w szkole, 89% badanych jest zdania, że szkoła w wystarczający sposób podejmuje ten temat z uczniami. 12% badanych twierdzi, że zna przypadki osób, które doświadczyły przemocy psychicznej lub fizycznej w szkole/domu – można wnioskować o istnieniu problemu jednak jest on niewielki. Niekorzystnym zjawiskiem jest to, że tylko 45% ankietowanych czułoby się korzystnie zgłaszając przypadek przemocy może to wynikać z faktu, iż 20% obawiałoby się reperkusji ze strony sprawcy bądź innych uczniów oraz 28% nie jest pewna negatywnych skutków, które mogłyby ją spotkać z tego powodu. Kolejnym pozytywnym aspektem jest to, że tylko 3% ankietowanych nie wiedziałoby, jak się zachować będąc świadkiem przemocy w szkole, można stwierdzić, iż jak wcześniej wspomniano jest to zasługa dobrej edukacji w szkole na temat przemocy. 86% badanych jest zdania, że problem przemocy nie wymaga większej uwagi, 26% dzieci i młodzieży chciałoby poszerzyć swoją wiedzę na temat przemocy i jej zapobiegania pod okiem ekspertów.

Uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży

Ostatnia czwarta część ankiety miała na celu zbadanie problemu jakim są uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży. Wyniki badań potwierdziły, iż 93,5% badanych korzysta z urządzeń elektronicznych (komputera, tabletu, telefonu komórkowego, konsoli do gier, itp.) /internetu codziennie. 44,5% respondentów korzysta z tych urządzeń więcej niż godzinę, ale mniej niż 3h, 38% badanych korzysta od 3h do 5h oraz 9,5% ankietowanych poświęca na to od 5h do 7h. Wpływ na to może mieć forma spędzania czasu z rodziną, gdyż 40% ankietowanych najchętniej spędza z nimi czas oglądając telewizję lub grając na komputerze oraz 14% korzysta z telefonu. Pozytywne jest to, że 81,5% badanych nie odczuwa skutków ubocznych korzystania z urządzeń elektronicznych/internetu. Jednak aż 11,5% ankietowanych w ciągu ostatnich 12 miesięcy miała z tego powodu problemy w szkole. Analizując odpowiedzi na pytanie czy badany zdarza się zaniedbywać obowiązki szkole/rodzinne z powodu korzystania z urządzeń elektronicznych/internetu można stwierdzić, iż występuje zauważalny problem, gdyż aż 41,5% ankietowanych czasami zaniedbuje te obowiązki choć 37,5% jest zdania, że zdarza im się to rzadko. Problemem badanych dzieci i młodzieży jest przekraczanie wstępnie założonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych/internetu. Dzięki wynikom ankiety można zauważyć, iż sami badani dostrzegają problem z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych wśród dzieci i młodzieży z Gminy Staroźreby. **Analizując ostatnie pytanie można wywnioskować, iż na terenie gminy występuje problem nadużywania tych urządzeń – 30% badanych zna osoby mające z tym problem oraz 35% nie jest w stanie podać jednoznacznej odpowiedzi.**

Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejna ankieta skierowana była do dorosłych mieszkańców Gminy Staroźreby i dotyczyła profilaktyki. Zdecydowana większość mieszkańców jest świadoma tego, że na terenie Gminy Staroźreby jest prowadzona kampania profilaktyczna przeciwko uzależnieniom (od narkotyków, alkoholu). Prawie 42% badanych na pytanie jak często się ona odbywa wskazywało co kwartał oraz prawie 32% odpowiadało co pół roku. Można więc uznać, iż działania lokalnych instytucji w tej sprawie są śledzone przez lokalne społeczeństwo i zdają sobie sprawę z ich występowania. Następnym dobrym wnioskiem wyciągniętym z ankiety jest fakt, iż łącznie 94,1% badanych wie, że na terenie gminy znajduje się punkt pomocy w zwalczaniu uzależnień. Nieco gorzej wypada pytanie na temat wiedzy czy w gminie są organizowane spotkania z mieszkańcami w sprawie uzależnień. Łącznie 33% badanych uważa, że takie spotkania nie są organizowane. Prawie 93% mieszkańców stwierdza, że w gminie jest specjalista do spraw uzależnień – jest to zadawalający wynik. 94,2% ankietowanych nie korzysta z usług specjalistów tj. psychologa, terapeuty do walki z uzależnieniami, jeśli już któryś z badanych korzysta z tych usług to robi najczęściej raz w miesiącu lub dwa razy w miesiącu. Dzięki wyrażeniu opinii przez mieszkańców na temat tego czy są potrzebne dodatkowe działania mające na celu zwiększenie świadomości oraz zmniejszenie problemu dot. uzależnień łącznie ponad 85% mieszkańców jest zdania, że takie działania nie są potrzebne, gdyż lokalne instytucje wystarczająco dobrze sobie radzą. Ta część badanej grupy, która uważa, iż dodatkowe działania by się przydały oraz ci którzy tak nie uważają, ale jednak zaznaczyły swoją propozycje uważają, że najlepszym rozwiązaniem jest więcej edukacji na temat skutków nadużywania alkoholu, narkotyków. Mieszkańcy wychodzą z założenia, iż lepiej zapobiegać niż leczyć. **Część respondentów chciałaby również, aby było więcej programów wsparcia dla osób uzależnionych oraz aby były organizowane alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego dla tych osób.**

Problem z alkoholem z perspektywy dorosłych mieszkańców

Połowa ankietowanych twierdzi, iż na terenie gminy problem alkoholu raczej nie występuje. 30,1% badanych jest przekonana, że nie ma takiego problemu. Łącznie 80,1% uznaje, iż lokalna społeczność nie ma problemu z alkoholem dzięki czemu można wnioskować, że na terenie gminy jest niewielki problem z alkoholizmem. Ankietowani poproszeni o określenie stopnia problemu najczęściej odpowiadali, że jest on bardzo mały lub mały. Niepokojącym sygnałem może być to, że aż 38,3% badanych zauważają w swoim otoczeniu osoby, które nadmiernie spożywają alkohol. Ankietowani zapytani o to czy spotykają w swoim otoczeniu rodziny, w których oboje z rodziców ma problem z alkoholem aż w 84% odpowiedzieli, że nie natomiast 14,1% badanych, gdy już spotyka rodziny z problemem alkoholu u rodziców jest to tylko jeden z nich. Analizując pytanie „Czy spotyka się Pan/Pani w swoim otoczeniu z negatywnymi skutkami spożywania alkoholu, np. przemoc fizyczna/psychiczna wobec innych lub autoagresja?” można wysunąć następujące wnioski: 85,9% badanych nie spotyka się z negatywnymi konsekwencjami nadużycia alkoholu, świadczyć to może o bardzo małym problemie przemocy w stanie nietrzeźwości. Wśród badanej próby mieszkańców tylko 1,5% spożywa alkohol codziennie, 64,1% tylko okazjonalnie a 28,6% nie spożywa alkoholu. **4,4% ankietowanych przyznało się do tego, że ma problem z nadmiernym piciem alkoholu** natomiast 1% badanych nie jest w stanie jednoznacznie podać odpowiedzi co może świadczyć, iż spożywa alkohol w dużej ilości, ale nie uważa tego za problem. 5,8% badanych zadeklarowało, iż korzysta z usług specjalisty w walce z uzależnieniem.

Problem z narkotykami z perspektywy dorosłych mieszkańców

97,1% badanych dorosłych mieszkańców gminy Staroźreby uważa, iż lokalna społeczność nie ma problemu związanego z zażywaniem narkotyków. Prawie 87% jest przekonana, że w jej otoczeniu nie występują osoby uzależnione od tych substancji i tylko 1,5% twierdzi, że spotyka takie osoby. 93% ankietowanych jest pewna, że nigdy nie widziała zażywania narkotyków przez inną osobę. Więcej ankietowanych, bo aż 20,4% spotkało osoby będące pod wpływem narkotyków. Dzięki ankiecie można wywnioskować również to, że na terenie gminy narkotyki raczej nie są łatwo dostępne. Tylko 1,9% uważa, że są one dostępne, ale nie jest tego pewna. 95,1% mieszkańców nigdy nie zażywała narkotyków co można uznać za pozytywne zjawisko świadczące o bardzo małym problemie związanym z narkomanią na terenie Gminy Staroźreby. Jeśli, któryś z badanych kiedykolwiek zażywał narkotyków robi lub robił to okazjonalnie i tylko 1% badanych udzielił odpowiedzi „kilka razy w miesiącu”. Łącznie tylko 1% respondentów uważa, że ma problem z nadużywaniem narkotyków i z tego powodu korzysta z pomocy specjalisty: 0,5% - rzadziej niż raz w miesiącu, 0,5% - raz w miesiącu.

Problem z przemocą z perspektywy dorosłych mieszkańców

Na terenie gminy w prawie 87% ankietowani nie spotykają się z przemocą w miejscach publicznych. Tylko 13,3% badanych było świadkiem agresywnego zachowania w tych miejscach. Pozytywnym sygnałem jest fakt, że aż 94,1% mieszkańców nie zauważa w swoim otoczeniu stosowania przemocy wobec członków rodziny. Kolejnym korzystnym wnioskiem jest to, że 92,2% badanych jest pewna, iż nie była świadkiem stosowania przemocy rodziców w stosunku do dzieci oraz 4,9% raczej nie zauważyła takiego zachowania. Prawie 80% badanych jest zdecydowana oraz 16% twierdzi, że nie zauważyła przemocy między partnerami. Z kolejnego pytania również wynika, że w gminie problem przemocy występuje w bardzo małym lub małym stopniu – jest to opinia ankietowanych. Blisko 62% mieszkańców uważa, że problem przemocy nie wpływa na ich bezpieczeństwo może to być spowodowane niskim poziomem problemu przemocy. Pozytywnym zjawiskiem jest też również fakt, że w prawie 97% lokalne społeczeństwo jest zdania, że lokalne instytucje skutecznie przeciwdziałają przemocy. W związku z tym oraz z niewielkim poziomem przemocy w gminie mieszkańcy uważają, że dodatkowe działania w celu zwalczania agresywnego zachowania nie są potrzebne. W przypadku gdy ankietowani byli zdania, że takie działania są potrzebne najczęściej twierdzili, że najlepszym rozwiązaniem będzie więcej edukacji na temat skutków przemocy, mieszkańcy uważają, że lepiej uczyć niż zapobiegać. Respondenci również wskazywali na dodatkowe programy wsparcia dla ofiar przemocy. Wśród badanych mieszkańców aż 98% nie uważa się za osobę agresywną oraz 91,2% nie używa przemocy w stosunku do innych a 7,4% uważa, że raczej tego nie robi. Spośród ankietowanych tylko 1 osoba przyznała, że uczęszcza na spotkania ze specjalistą w celu zniwelowania problemu. 2,5% ankietowanych – 5 osób przyznało, że jest ofiarą przemocy z czego tylko 1 osoba skorzystała z pomocy dla ofiar przemocy. Mieszkańcy wiedzą, że w przypadku bycia świadkiem stosowania przemocy trzeba wezwać pomoc jest to potwierdzenie tego, że lokalne instytucje dobrze edukują lokalne społeczeństwo.

Problem z uzależnieniami behawioralnymi z perspektywy dorosłych mieszkańców

Według wyników ankietowych badań znaczna część respondentów uważa, że lokalne społeczeństwo nie wie co to uzależnienia behawioralne. Ponad połowa badanych w ostatnim czasie zauważyła nadmierne używanie telefonu w swoim otoczeniu. Łącznie aż 76,1% ankietowanych była świadkiem obsesyjnego korzystania z telefonu w niestosownych miejscach jak np. przejście dla pieszych to zachowanie jest nie tylko niebezpieczne dla osoby przechodzącej przez jezdnię, ale również dla osoby kierującej pojazdem. Prawie 69% mieszkańców uważa, że nie ma styczności z osobą uzależnioną od mediów społecznościowych. Według ankiety większość mieszkańców zaobserwowało wzrost liczby osób korzystających cały czas z telefonu w miejscach publicznych oraz podczas wydarzeń lokalnych. Pozytywną kwestią jest fakt, iż mieszkańcy są zdania, że na terenie gminy jest bardzo dobra lub dobra dostępność pomocy dla osób z uzależnieniami behawioralnymi. Ponad połowa badanych w różnym stopniu korzysta w pracy z telefonu, laptopa, internetu – 73,7%, z czego aż dla 33,7% badanych sprzęt elektroniczny jest głównym narzędziem pracy. Według ankiety mieszkańcy najczęściej poświęcają swój czas wolny na korzystanie z telefonu przez średnio od 3h do 4h oraz od 2h do 3h. Na podstawie badań wiadomo również, iż ankietowani na przeglądanie mediów społecznościowych dziennie średnio poświęcają mniej niż 1h oraz od 1h do 2h. Spośród wszystkich badanych tylko prawie 30% nie dokonuje zakupów przez internet. Prawie 40% robi je kilka razy w miesiącu. Tylko 2% mieszkańców przyznało, że ma problem z uzależnieniem behawioralnym a tylko 1,5% korzysta z pomocy specjalisty.

Problemy społeczne z perspektywy sprzedawców/właścicieli sklepów z alkoholem

W badaniu wzięło udział 10 sprzedawców/właścicieli sklepów z alkoholem. Analizując udzielone odpowiedzi na pytanie czy sprzedaż alkoholu wzrosła ciężko to stwierdzić, gdyż zarówno 40% ankietowanych twierdzi, że sprzedaż wzrosła jak i 40% uważa, że sprzedaż nie wzrosła, a pozostałe 20% nie potrafi podać jednoznacznej odpowiedzi. Według większości badanych (60%) osoby nieletnie chcą kupić alkohol średnio raz w miesiącu, żaden ankietowany nie był w takiej sytuacji kilka razy dziennie oraz kilka razy w tygodniu. Pozytywnym aspektem jest fakt, iż sprzedawcy/właściciele deklarują, iż żaden z nich nie sprzedał alkoholu osobie przed 18 rokiem życia. Na podstawie ankiety można stwierdzić, że w sklepach na terenie gminy wiek kupujących alkohol jest kontrolowany przez sprzedawców. Niepokojący jest jednak fakt, iż tylko przez 40% ankietowanych dowód jest sprawdzany za każdym razem a 50% badanych robi to w przypadku wątpliwości co może oznaczać, iż osoba wyglądająca dojrzej niż na swój wiek mogłaby kupić alkohol. Ankietowani są zdania, iż sytuacja, w której sprzedają alkohol osobie nietrzeźwej nie zdarza się bardzo często bądź też często. 70% badanych twierdzi, że w sklepie lub też na terenie sklepu, w którym pracuje alkohol jest rzadko spożywany, tylko 10% widzi takie zachowanie często natomiast 20% czasami. Co drugi badany twierdzi, iż osoba niepełnoletnia chce kupić papierosy rzadziej niż raz w miesiącu, co czwarty ankietowany uważa, że taka sytuacja ma miejsce raz w miesiącu, również co druga badana osoba odpowiedziała – „raz na dwa tygodnie”, jedna osoba – „raz w tygodniu” oraz jedna osoba twierdzi, iż taka sytuacja zdarza się kilka razy w tygodniu. Niepokojącym sygnałem jest fakt, iż 20% sprzedawców/właścicieli sprzedało osobie niepełnoletniej papierosy z przekonaniem, iż trafią one do rodziców.

Kontrola sklepów sprzedających napoje alkoholowe

W trakcie przeprowadzania kontroli w sklepach sprzedających alkohol na terenie Gminy Staroźreby nie spotkano klienta, który chciałby kupić alkohol w stanie nietrzeźwości, również nie zauważono na terenie sklepu oraz w jego obrębie spożywania alkoholu klienta w stanie nietrzeźwości. Jest to to pozytywny sygnał świadczący o małym problemie alkoholowym wśród lokalnej społeczności. **W przypadku dwóch sklepów miały miejsce zgłoszenia na policję przez mieszkańców w sprawie spożywania alkoholu na terenie sklepu lub jego pobliżu. Alarmującym sygnałem jest brak widocznych informacji na temat: szkodliwości alkoholu, zakazie sprzedaży pod zastaw/na kredyt, zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, zakazie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Podczas kontroli zauważono niekorzystne ułożenie asortymentu na półkach sklepowych.** Produkty przeznaczone dla dorosłych mieszkańców, np. alkohol, był pomieszany z produktami dla dzieci, np. bezalkoholowy szampan przeznaczony dla dzieci, przy półkach z alkoholem znajdowały się słodczyce na wysokości wzroku dzieci. Dla właścicieli taki zabieg ma na celu zwiększenie zysku, natomiast dla młodszych mieszkańców gminy jest to sytuacja, w której oswiają się z widokiem alkoholu.

IV. DANE SPRAWOZDAWCZE INSTYTUCJI REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staroźrebach

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, inicjuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Zjawisko przemocy w rodzinie wiąże się w ścisły sposób z problemem alkoholowym. Statystyki podają, że większość czynów sprawców przemocy kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny dzieją się pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służba zdrowia, a także szkoły są uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart”. Procedurą Niebieskich Kart zajmują się Zespoły Interdyscyplinarne działające przy ośrodkach pomocy społecznej. Zadaniem tych zespołów jest wyeliminowanie przemocy w rodzinie przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obszar gminy Staroźreby zamieszkuje 6828 osób (stan na dzień 12.12.2024 r.), w tym 3374 mężczyzn i 3454 kobiet.

W roku 2024 (według stanu na 12.12.2024 r.) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starożrebach wpłynęło 11 wniosków o podjęcie działań zmierzających do orzeczenia zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydaje opinie w formie postanowień, co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Starożreby Nr 224/XXXVII/2018 z dnia 26 października 2018 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania na terenie Gminy Starożreby miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W w/w uchwale ustalone zostały limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych spożycia poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 50 zezwoleń
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 50 zezwoleń
- powyżej 18% zawartości alkoholu - 50 zezwoleń

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych spożycia w miejscu sprzedaży:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 10 zezwoleń
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 10 zezwoleń
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 10 zezwoleń

Na dzień 12.12.2024 r. na terenie Gminy Starożreby funkcjonuje:

- 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
- 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży

Limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie zostały przekroczone.

2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny kierujący do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Osoby doświadczające i stosujące przemoc w rodzinie w związku z procedurą Niebieskiej Karty:

Wskaźnik	2022 rok	2023 rok	2024 rok (według stanu na 12.12.2024 r.)
Liczba Niebieskich Kart:	12	9	17
liczba kobiet doznających przemocy	9	6	13
liczba mężczyzn doznających przemocy	3	2	1
liczba dzieci doznających przemocy	1	3	12
Liczba osób stosujących przemoc ogółem; w tym:	12	9	13
liczba kobiet	1	1	0
liczba mężczyzn	11	8	13
liczba nieletnich	0	0	0

Tabela 1. Osoby doświadczające i stosujące przemoc w związku z procedurą „Niebieskie Karty”

Liczba osób skierowanych przez Grupy Robocze do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą w rodzinie:

- 2022 – 4
- 2023 – 4
- 2024 (według stanu na 12.12.2024 r.) – 3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staroźrebach skierowane osoby zaprasza na posiedzenia plenarne poszukując rozwiązań docelowych pozwalających na wyeliminowanie spożywania alkoholu, który przekłada się często na stosowaną w rodzinie przemoc.

W ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Staroźreby w 2024 roku funkcjonuje Punkt Konsultacyjny z siedzibą w Urzędzie Gminy Staroźreby, gdzie terapeuta uzależnień, psycholog, prawnik i mediator świadczą nieodpłatną pomoc mieszkańcom Gminy Staroźreby. Pomoc ta jest finansowana w 100 % ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podczas spotkań plenarnych członkowie Komisji nakłaniają osoby uzależnione do korzystania z Punktu konsultacyjnego. Spotkania odbywają się regularnie w ciągu roku, a zapisów dokonują członkowie Komisji Alkoholowej.

W roku 2024 r. (według stanu na 12.12.2024 r.) mieszkańcy gminy mieli możliwość korzystania z pomocy:

- Terapeuty uzależnień – 9 osób
- Psychologa – 25 osób
- Prawnika- 3 osoby
- Mediatora – 4 osoby

Powyższe dane ukazują problem społeczny. Ludzie potrzebują korzystać z pomocy specjalistów. W skali prawie roku udzielono pomocy 41 osobom. Dodatkowo osoby uzależnione oraz ich rodziny obejmowane są specjalnym monitoringiem sytuacji domowej poprzez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, cyklicznie zapraszani są na spotkania monitorujące oraz bardzo chętnie korzystają z pomocy w postaci rozmów z członkami Komisji.

2. Posterunek Policji w Starożrebach

A. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu:

Liczba interwencji:	2022 rok	2023 rok	2024 rok (według stanu na 12.12.2024 r.)
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	12	18	10
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej	1	0	0
zakłócanie porządku publicznego	14	8	22
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	0
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	50	49	34
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

Tabela 2. Liczba interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu- dane Posterunku Policji w Starożrebach

Korzystna w tym kontekście byłaby szeroko zakrojona akcja profilaktyczna, która wykształciłaby w mieszkańcach postawę braku akceptacji dla prowadzenia pojazdów po wypiciu alkoholu, ale także szkolenia dla sprzedawców i kontrola punktów sprzedaży alkoholu, tak aby wyeliminować możliwość zdobycia alkoholu przez niepełnoletnich uczniów tą drogą. Dobrym pomysłem mogłaby być też gminna akcja profilaktyczna dotycząca omówienia konsekwencji zakupu alkoholu osobie niepełnoletniej przez osobę dorosłą. Ważne by działania były nakierowane na to, aby mieszkańcy gminy mieli świadomość, że sprzedaż alkoholu nieletnim to nie tylko przestępstwo, ale także ogromna szkoda wyrządzona młodemu człowiekowi, jego rodzicom i najbliższym.

V. CELE PROGRAMU I REALIZACJA ZADAŃ

Cel główny

Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Cele szczegółowe:

- ograniczenie dostępności alkoholu i narkotyków dla nieletnich;
- opóźnienie wieku inicjacji picia alkoholu,
- przygotowanie młodego pokolenia do zdrowego, trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych,
- zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowany lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznających szkód z tego powodu,
- profilaktykę i edukację w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami oraz przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego stylu życia wolnego od nałogów u dzieci, młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Staroźreby w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym,**
- organizowanie przedsięwzięć mających na celu integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu;**
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych,**
- kontrola punktów sprzedaży alkoholu wraz z edukacją sprzedawców,
- organizowanie pokazów multimedialnych dla mieszkańców gminy dot. przeciwdziałania alkoholizmowi,
- finansowanie konkursów związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnień w formie grantów dla klubów sportowych, kół gospodyń wiejskich i innych stowarzyszeń,**
- przeprowadzenie kampanii profilaktycznej na terenie gminy Staroźreby „**Pileś? – nie jedź**”,
- przeprowadzenie kampanii profilaktycznej na terenie gminy Staroźreby „**Młodzi, rozsądni, trzeźwi**”,
- przeprowadzenie kampanii profilaktycznej na terenie gminy Staroźreby „**Radość bez alkoholu – wakacje bez ryzyka**”.

VI. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

VI.A. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025.

Zadanie nr 1

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Lp	Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Termin realizacji
1.	Opłacenie kosztów biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry.	Liczba wydanych opinii	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII/2025
2.	Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu		

Zadanie nr 2

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

L.p.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki zadania	Realizator	Terminy
1.	Prowadzenie i sfinansowanie Punktu konsultacyjnego świadczących usługi w zakresie :	Liczba punktów konsultacyjnych	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA, GOPS	I-XII 2025
	1. Konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego obejmującego konsultację terapeutyczną, wsparcie dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób współuzależnionych	Liczba osób objętych działaniami, liczba udzielonych porad dla uzależnionych i współuzależnionych, liczba konsultacji itp..	GKRPA	I-XII 2025
	Pomoc psychologa	Liczba osób korzystających ze wsparcia	GKRPA	I-XII 2025

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki zdania	Realizator	Terminy
2.	Upowszechnienie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym poprzez ulotki, informatory, stronę internetową	Liczba przekazanych publikacji i materiałów edukacyjnoinformacyjnych.	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych GKRPA, GOPS, GZI, Policja, placówki oświatowe	I-XII/2025
3.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli, członków GKRPA, instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia	Liczba szkoleń, liczba uczestników.	GOPS, GKRPA, GZI, Policja, placówki oświatowe	I-XII/2025
4.	Udzielanie wsparcia członkom rodzin dotkniętym problemem alkoholizmu i przemocy kierowanym lub zgłaszającym się indywidualnie do GKRPA w Staroźrebach- motywowanie do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia.	Liczba rozmów motywujących do podjęcia leczenia, liczba wniosków skierowanych do sądu o orzeczenie zobowiązania do leczenia odwykowego	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych GKRPA	I-XII/2025

Zadanie nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizator	Termin realizacji
1.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla uczniów i rodziców (z listy programów rekomendowanych): a) realizacja programu nastawionego na opóźnienie inicjacji picia alkoholu lub programu z zakresu przemocy; b) realizacja programu rozwijającego umiejętności wychowawcze rodziców ; c) realizacja programu rozwijającego umiejętności społeczne w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,	Liczba zrealizowanych programów w poszczególnych kategoriach, liczba uczestników (dzieci, rodzice, nauczyciele),	Placówki oświatowe na terenie gminy Staroźreby	I-XII/2025

2.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych poprzez: zajęcia rekreacyjno–rozwojowe i edukacyjno–rozwojowe, sportowe z elementami profilaktyki uzależnień promującymi zdrowy styl życia, stanowiące integralną część całorocznej pracy profilaktycznej.	Liczba programów i ich uczestników	jednostki organizacyjne	I- XII/2025
3.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych	liczba uczestników szkolenia	GKRPA	I- XII/2025
4.	Współdziałal w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych.	Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych	Placówki oświatowe na terenie gminy, GKRPA,	I- XII/2025
5.	Współpraca partnerska - tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.	Ilość i lokalizacja punktów, rodzaj informacji (plakat, ulotka, Internet, itp.)	GKRPA, Posterunek Policji, Parafie, Ośrodki Zdrowia	I- XII/2025
6.	Edukacja lokalnych decydentów i radnych – zapoznanie z lokalną diagnozą problemów uzależnień, bieżąca informacja dot. realizacji Programu	Ilość uczestników spotkania	GKRPA	

7.	Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staroźrebach, w tym wynagrodzenia, szkolenia członków GKRPA oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu (m.in. zakup namiotu profilaktycznego do profilaktycznych wydarzeń plenerowych), obsługa administracyjna (wyposażenie sprzętowe) oraz inne niezbędne koszty wynikające z działań komisji.	Liczba osób objętych działaniami Komisji, liczba przeprowadzonych szkoleń	GKRPA, Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych	I-XII/2025
----	--	---	---	------------

Zadanie nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celów	Realizator	Termin realizacji
1.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami abstynenckimi – wsparcie organizacyjne, wymiana informacji, konsultacje, itp.	Ilość podmiotów współpracujących	GKRPA, GOPS	I-XII/2025
2.	Zakup pomocy dydaktycznych, książek, czasopism, materiałów edukacyjno – informacyjnych bądź artykułów biurowych niezbędnych do stworzenia pomocy profilaktycznych, które będą przekazywane szkołom, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym zajmującym się profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych.	Ilość zakupów	Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych	I-XII/2025

Zadanie nr 5

Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie uzależnień behawioralnych.

Zadanie nr 6

Wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego stylu życia wolnego od nalogów u dzieci, młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Staroźreby w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celów	Realizator	Termin realizacji
1.	Dofinansowanie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego, realizowanie w tej placówce zajęć profilaktycznych i kampanii z dziećmi	Ilość podmiotów współpracujących, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych i warsztatów	Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA	nieokreślony
2.	Organizowanie wydarzeń, pokazów filmowych, prezentacji dot. przeciwdziałaniu uzależnieniom	Ilość podmiotów współpracujących	GKRPA, GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	I-XII/2025
3	Organizacja konkursów, kampanii, warsztatów dot. profilaktyki uzależnień	Wyniki konkursu, ilości prac	GKRPA	I-XII/2025

V.B. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025.

Celem programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z narkomanią, zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Poniżej zadania obejmujące przeciwdziałanie narkomanii.

Zadania i sposoby realizacji:

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celów	Realizator	Termin realizacji
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem: a) współpraca z zakładami opieki zdrowotnej b) aktualizacja bazy danych obejmujących placówki świadczące usługi terapeutyczne i rehabilitacyjne	Ilość podmiotów współpracujących	GOPS, GKRPA, szkoły	I-XII/2025

2.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:</p> <p>a) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnienie</p>	<p>Programy profilaktyczno – edukacyjne</p>	<p>Szkoły, GKRPA</p>	<p>I-XII/2025</p>
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia:</p> <p>a) wsparcie finansowe szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych</p> <p>b) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu.</p>	<p>Kampanie społeczne, programy, ulotki</p>	<p>placówki oświatowe, biblioteka</p>	<p>I-XII/2025</p>
4.	<p>Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:</p> <p>a) współpraca z placówkami promowanymi przez samorząd województwa</p> <p>b) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych</p> <p>c) dofinansowanie podmiotów statutowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z narkotykami</p>	<p>Współpraca z placówkami, ulotki, broszurki, szkolenia</p>	<p>Policja, GOPS, GKRPA</p>	<p>I-XII/2025</p>

5.	<p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:</p> <p>a) rozeznanie przez GOPS wśród społeczności lokalnej zagrożenia narkomanią</p> <p>b) współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach z policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, GKRPA, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>c) świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym przez GOPS.</p>	<p>Współpraca z lokalnymi placówkami, GOPS, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>		I-XII/2025
----	---	--	--	------------

Zamierzone efekty programu

1. Zmniejszenie stopnia zagrożenia patologią społeczną, jaką stanowi narkomania.
2. Podjęcie przez osoby zagrożone oferty poradnictwa, wsparcia i terapii.
3. Wzrost poziomu wiedzy wśród społeczności lokalnej na temat przyczyn, mechanizmów uzależnienia i możliwości przeciwdziałania.
4. Rozwój zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

VII. REALIZACJA ZADAŃ I EWALUACJA

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały 2025 rok w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami i inicjatorami zadań będą: pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna, realizatorzy programów profilaktycznych, policjanci, psychologdy, terapeuta uzależnień, pedagogzy szkolni, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, pielęgniarki, lekarze, kuratorzy sądowi i inni.

1. Finansowanie celów i zadań programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Starożrebach na rok 2025 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Gminy Starożreby i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Gminy Starożreby na rok 2025. Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” lub „GKRPA”, otrzymują wynagrodzenie zgodnie z następującymi zasadami:

1. Za każdorazowy udział w posiedzeniu plenarnym, kontroli sklepowej, kampanii profilaktycznej:
 - 1) Przewodniczący GKRPA - 450 zł brutto,
 - 2) pozostali członkowie GKRPA - 250 zł brutto.
2. Podstawę do wypłat wynagrodzenia stanowi lista obecności oraz rachunek przedstawiony przez członków Komisji.
3. Członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za posiedzenia i działania w terminie do 14 dni po zakończonym posiedzeniu.
4. Rozliczenie kosztów dojazdu członków GKRPA na szkolenia, konferencje, warsztaty, kontrole punktów sprzedaży alkoholu, rozprawy sądowe o leczenie odwykowe następuje w oparciu o Zarządzenie Wójta Gminy Staroźreby w sprawie ustalenia zasad używania do podróży służbowych samochodów nie będących własnością pracodawcy.

REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH W RAMACH ZAJĘĆ W 2025 ROKU

LP.	ZADANIE	FORMA REALIZACJI	ODPOWIE- DZIALNOŚĆ ZA REALIZACJĘ
-----	---------	------------------	--

1.	<p>„Żyjemy zdrowo – stop nalogom” realizacja działań z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych związanych z różnego rodzaju uzależnieniami oraz wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Działania informacyjne oraz edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców. W ramach tych działań spotkania z autorami i ciekawymi ludźmi poświęcone tematyce uzależnień, oraz przemocy.</p>	<p>Gminna Biblioteka Publiczna, GOPS, Placówki oświatowe</p>
2.	<p>Projekt profilaktyczny „Kreatywni 2025”</p>	<p>Celem projektu jest spopularyzowanie wśród uczniów zachowań nakłaniających do zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii. Warsztaty profilaktyczne mające na celu rozwijanie pasji, zainteresowań, spędzanie wolnego czasu bez uzależnień. Działania informacyjne, edukacyjne połączone z warsztatami i zajęciami plastycznymi</p>	<p>Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA, GOPS, Jednostki oświatowe</p>

3.	Konkurs wiedzy pn. „Prawda i mity na temat uzależnień” wraz z warsztatami profilaktycznymi	<p>Celem głównym programu jest zmniejszenie tendencji do zachowań alkoholowych i narkotykowych generowanych przez młodzież. Promowanie postaw trzeźwości i kształtowanie umiejętności zdrowego stylu życia młodzieży. Kształtowanie wśród młodzieży prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących środków psychoaktywnych</p>	Placówki oświatowe, GKRPA
4.	Konkurs plastyczny „Moja Pasja- Moja Tarcza?”	<p>Celem konkursu jest spopularyzowanie wśród uczniów zachowań nakłaniających do zapobiegania uzależnieniom behawioralnym (m.in. od smartfonów, internetu), alkoholizmowi i narkomanii.</p>	GKRPA
5.	Realizacja Programu domowych detektywów czyli „Jaś i Małgosia na tropie”	<p>Program Domowi Detektywi „Jaś i Małgosia na tropie” ma na celu przede wszystkim opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków. Program znajduje się w bazie europejskich programów rekomendowanych EDDRA oraz banku programów rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBPN oraz IPiN. Posiada najwyższy, bo aż III stopień rekomendacji, co niewątpliwie świadczy o jego wysokiej skuteczności. Bezpośrednimi odbiorcami programu są uczniowie kl. IV lub kl. V szkół podstawowych i ich rodzice. Program posiada stosunkowo krótki czas realizacji, gdyż trwa od 6 do 10 tygodni. Treści profilaktyczne podawane są w formie zabawy, komiksów, zadań domowych do wspólnej pracy z rodzicami.</p>	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

6.	Profilaktyczne pokazy filmowe	Przybliżenie i zainteresowanie dzieci, rodziców problematyką uzależnień behawioralnych, przemocy domowej oraz uzależnienia alkoholowego i narkomanii	GKRPA, Gminna Biblioteka Publiczna, Jednostki oświatowe
7.	Warsztaty z uczniami nt. skutków spożywania alkoholu i zażywania substancji odurzających z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu tj. alkogoogli i narkoogoli	Przybliżenie i zainteresowanie uczniów skutkami uzależnień. Kształtowanie postaw profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży. Edukacja profilaktyczna	Posterunek Policji, GKRPA
8.	Program słowno-muzyczny Profilaktyki Uzależnień „Zło dobrem zwyciężaj”	Program posiada kilka bloków tematycznych; 1. kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych np.; doskonalenie umiejętności wzywania pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i wyrabianie umiejętności udzielania pierwszej pomocy 2. przemoc i agresja wśród dzieci; cyberprzemoc, uzależnienie od smartfona, bezpieczny internet i ochrona młodego człowieka przed niepożądanymi treściami 3. walka z wulgaryzmami 4. rozwiązywanie konfliktów i panowanie nad swoimi emocjami .	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA, Oświata

9.	Prowadzenie strony internetowej, zamieszczanie treści o dostępnej pomocy w uzależnieniach, informacje dot. działań profilaktycznych oraz dostępności pomocy dla osób potrzebujących wsparcia	Zwiększenie dostępności informacyjnej dla osób uzależnionych, potrzebujących pomocy i wsparcia	GKRPA
10.	Warsztaty nt. szkodliwości narkotyków Pokaz z wykorzystaniem gadżetów reklamowych i walizki narkotykowej	Kształtowanie postaw profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży. Edukacja profilaktyczna rodziców, nauczycieli oraz opiekunów.	Policja, GKRPA
11.	Prowadzenie Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Punkt konsultacyjny -psycholog. Mediator, terapeuta uzależnień, materiały dydaktyczne	Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA
12.	Realizacja Programu Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej	Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnościami.	GKRPA Placówki oświatowe